

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2020/1149,**3. august 2020,****millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH)) XVII lisa diisotsüanaatide osas****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ, (*) eriti selle artikli 68 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Diisotsüanaadid on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1272/2008 (†) ühtlustatult klassifitseeritud 1. kategooria hingamiselundeid sensibiliseeriva ja 1. kategooria nahka sensibiliseeriva ainenä. Diisotsüanaate kasutatakse keemiliste lähteainetena mitmesugustes sektorites ja rakendustes, eelkõige vahtudes, hermeetikutes ja pinnakattevahendites kõikjal liidus.
- (2) Saksamaa esitas 6. oktoobril 2016 Euroopa Kemikaaliametile (edaspidi „amet“) vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 69 lõikele 4 toimiku (‡) (edaspidi „XV lisa kohane toimik“), et algatada kõnealuse määruse artiklites 69–73 sätestatud piirangute kehtestamise menetlus. XV lisa kohase toimiku järgi põhjustab diisotsüanaatidega nahakaudel kokkupuutel või nende sissehingamisel tekkiv hingamiselundite sensibiliseerimine tööhaigusena astmat, mida loetakse liidus oluliseks töötervishoiu probleemiks. Diisotsüanaadid põhjustavad igal aastal lubamatult palju uusi tööhaigusi (hinnanguliselt rohkem kui 5 000 juhtumit). XV lisa kohasest toimikust nähtus, et tuleb võtta meetmeid liidu tasandil, ja selles tehti ettepanek piirata diisotsüanaatide tööstuslikku ja erialast kasutamist ning turule laskmist nii puhasainena kui ka muude ainete ja segude koostisosana.
- (3) XV lisa kohases toimikus välja pakutud piirangu eesmärk on lubada diisotsüanaatide tööstuslikku ja erialast kasutamist ainult juhul, kui võetakse tehnilisi ja korralduslikke meetmeid ning on läbitud miinimumnõuetele vastav standardiseeritud koolituskursus. Teavet kursusel osalemise võimaluste kohta tuleks edastada kogu tarneahelas ning neid aineid ja segusid turule laskvad ettevõtjad peaksid tagama, et nende ainete või segude saajatel on võimalik osaleda koolituskursustel.
- (4) 5. detsembril 2017 võttis ameti riskihindamise komitee (RAC) vastu arvamuse, (‡) milles järeldas, et kavandatud piirang on RAC poolt muudetud kujul kõnealuste ainete kokkupuutest tuleneva kindlakstehtud riski leevendamiseks kõige asjakohasem liidu tasandi meede, kuna see on riski vähendamiseks kõige tõhusam. Lisaks sellele ollakse seisukohal, et väljapakutud piirangu rakendamine muudetud kujul vähendaks ka diisotsüanaatidega seotud dermatiidijuhtumeid.
- (5) RAC järeldas, et esiteks on vaja korraldada sobilik koolitus ja igal diisotsüanaate käitleval töötajal peaksid olema piisavad teadmised nende ainete seotud ohtudest ning nende kasutamisega seotud riskidest ning piisavad teadmised heast töötavast ja asjakohastest riskijuhtimismeetmetest, sealhulgas isikukaitsevahendite nõuetekohasest kasutamisest. RAC märgib, et vajatakse konkreetseid koolitusmeetmeid, mille abil saab suurendada teadlikkust sellest, kui oluline on tagada tervise kaitse asjakohaste riskijuhtimismeetmete ja ohutute käitlemistavade abil.

(†) ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

(‡) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

(§) <https://echa.europa.eu/documents/10162/63c411e5-cf0f-dc5e-ff83-1e8de7e4e282>

(§) <https://echa.europa.eu/documents/10162/737bceac-35c3-77fb-ba7a-0e417a81aa4a>

- (6) RAC oli seisukohal, et aines või segus sisalduvatele diisotsüanaatidele kehtestatud piirnorm 0,1 massiprotsenti on väiksem kontsentratsiooni piirnorm, mis on kehtestatud 1. kategooria hingamiselundeid sensibiliseerivatena klassifitseeritud konkreetsetele diisotsüanaatidele. RAC nõustus ka toimiku esitajaga, et töökeskkonnas kokkupuute soovitusliku või siduva piirnormi kehtestamisest ei piisaks, et vähendada tööhaigusena tekkiva astma juhtumeid võimalikult madalale tasemele, kuna praegu ei ole teada läviväärtust, mille juures algab diisotsüanaatide sensibiliseeriv toime.
- (7) 15. märtsil 2018 võttis ameti sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee (SEAC) vastu arvamuse, ⁽⁵⁾ milles ta kinnitas RAC järeldust, et võttes arvesse sotsiaal-majanduslikku kasu ja kulu, on välja pakutud piirang kõige sobilikum liidu tasandi meede kindlaks tehtud riskide leevendamiseks. Lisaks sellele järeldas SEAC, et välja pakutud piirang on mõjutatud tarneahelate jaoks taskukohane.
- (8) SEAC soovitas lükata piirangu kohaldamist edasi 48 kuu võrra, et kõigil osalejatel jääks piisavalt aega piirangu nõuete täielikuks rakendamiseks.
- (9) Kavandatud piirangut käsitlevate RAC ja SEAC arvamuste üle peeti nõu määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 76 lõike 1 punktis f nimetatud kemikaaliameti jõustamisalase teabe vahetamise foorumiga ja selle soovitusi on arvesse võetud.
- (10) Amet edastas RAC ja SEAC arvamused komisjonile 9. mail 2018. Nende arvamuste põhjal järeldab komisjon, et diisotsüanaatide puhasainena ning muude ainete koostisosana ja segudes kasutamisest ning turule laskmisest tekib lubamatu risk inimeste tervisele. Komisjon leiab, et nimetatud riske tuleks käsitleda liidu tasandil.
- (11) Võttes arvesse XV lisa kohast toimikut ning RAC ja SEAC arvamusi, on komisjon seisukohal, et tööstuslikele ja erialastele kasutajatele tuleks kehtestada koolituse miinimumnõue, jättes liikmesriikidele võimaluse kehtestada rangemaid riiklikke kohustusi. Komisjon on ka seisukohal, et teave selle nõude kohta tuleks lisada toodete pakenditele.
- (12) Liikmesriigid peaksid piirangu võimaliku tulevikus läbivaatamise huvides teatama kooskõlas määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 117 lõikega 1 komisjonile kõik kehtestatud koolitusnõuded, tööhaigusena teatatud astma ning hingamisteede ja nahahaiguste arvu, mis tahes tööalase kokkupuute riikliku taseme ja teabe nõuete täitmise tagamise meetmete kohta.
- (13) Piiramata liidu tööohutuse ja -tervishoiu õigusaktide ning eelkõige keemilisi mõjureid käsitleva nõukogu direktiivi 98/24/EÜ ⁽⁶⁾ kohaldamist, on selle piirangu eesmärk suurendada tööandjate võimet ohjata riske kõrgel tasemel. Sellest õigusaktist, millega suurendatakse veelgi kehtivate tööohutuse ja -tervishoiu nõuete rakendamist, tagades diisotsüanaatide alased koolitusprogrammid kogu tarneahelas, saavad kasu väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad.
- (14) Ettevõtjatele tuleks anda piisavalt aega uute nõuetega kohanemiseks. Selleks et asjaomased töötajad saaksid läbida nõutava koolituse, on asjakohane kolmeaastane üleminekuperiood.
- (15) Seetõttu tuleks määrust (EÜ) nr 1907/2006 vastavalt muuta.
- (16) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 133 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

⁽⁵⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/d6794aa4-8e3a-6780-d079-77237244f5f9>

⁽⁶⁾ Nõukogu 7. aprilli 1998. aasta direktiiv 98/24/EÜ töötajate tervise ja ohutuse kaitse kohta keemiliste mõjuritega seotud ohtude eest tööl (EÜT L 131, 5.5.1998, lk 11).

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 3. august 2020

Komisjoni nimel
eesistuja
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisasse lisatakse järgmine kanne:

<p>„74. Diisotsüanaadid, O = C=N–R–N = C=O, milles R on määramata pikkusega alifaatne või aromaatne süsivesinik“</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ei ole lubatud kasutada tööstuslikul ja erialasel otstarbel puhasainena ega muude ainete või segude koostisosana pärast 24. augustit 2023, välja arvatud juhul, kui: <ol style="list-style-type: none"> a) diisotsüanaatide kontsentratsioon puhasainena või koos teiste ainetega on vähem kui 0,1 massiprotsenti või b) tööandja või füüsilisest isikust ettevõtja tagab, et tööstuslik(ud) või erialane/erialased kasutaja(d) on enne aine(te) või segu(de) kasutamist edukalt läbinud diisotsüanaatide ohutu kasutamise alase koolituse. 2. Ei ole lubatud lasta turule tööstuslikul ja erialasel otstarbel puhasainena või muude ainete või segude koostisosana pärast 24. veebruari 2022, välja arvatud juhul, kui: <ol style="list-style-type: none"> a) diisotsüanaatide kontsentratsioon puhasainena või koos teiste ainetega on vähem kui 0,1 massiprotsenti või b) tarnija tagab, et aine(te) või segu(de) saaja saab teabe punkti 1 alapunktis b osutatud nõuete kohta, ning et toote pakendile lisatakse etiketil olevast muust teabest nähtavalt eraldatuna järgmine tekst: „Alates 24. augustist 2023 nõutakse enne tööstuslikku või erialast kasutamist piisava koolituse läbimist.“ 3. Käesolevas kandes tähendab „tööstuslik(ud) ja erialane/erialased kasutaja(d)“ mis tahes töötajat või füüsilisest isikust ettevõtjat, kes käitleb diisotsüanaate puhasainena või muude ainete või segude koostisosana tööstuslikul ja erialasel otstarbel või teeb selle järelevalvet. 4. Punkti 1 alapunktis b osutatud koolitusega tagatakse diisotsüanaatide nahaga kokkupuute ja sissehingamise alased juhised või ohjamine töökohal, piiramata riiklikke tööalase kokkupuute piirnorme või muid asjakohaseid riskijuhtimismeetmeid riiklikul tasandil. Selle koolituse peab läbi viima tööohutuse ja -tervishoiu ekspert, kes on omandanud asjakohase pädevuse kutseõppe käigus. Koolitus peab hõlmama vähemalt järgmist: <ol style="list-style-type: none"> a) punkti 5 alapunktis a loetletud koolituse teemasid kõigi tööstuslike ja erialaste kasutusviiside puhul; b) punkti 5 alapunktides a ja b loetletud koolituse teemasid järgmiste kasutusviiside puhul: <ul style="list-style-type: none"> — lahtiste segude käitlemine ümbritseva õhu temperatuuril (sealhulgas vahutorud); — pihustamine ventileeritud kabiinis; — pealekandmine rulliga; — pealekandmine pintsliga; — pealekandmine sukeldamise ja valamise teel; — jahtunud, täielikult kuivamata toodete mehaaniline järeltöötlus (näiteks lõikamine); — puhastamine ja jäätmed; — muud kasutusviisid, mille puhul toimub sarnane kokkupuute naha kaudu ja/või sissehingamisel; c) punkti 5 alapunktides a, b ja c loetletud koolituse teemasid järgmiste kasutusviiside puhul: <ul style="list-style-type: none"> — osaliselt kuivanud toodete käitlemine (näiteks hiljuti kuivanud veel soojad tooted); — valurakendused; — hooldus- ja parandustööd, mille puhul on vajalik juurdepääs seadmetele; — soojade või kuumade toodete (> 45 °C) lahtine käitlemine; — pihustamine lahtises õhus, kus on piiratud või ainult loomulik ventilatsioon (sealhulgas suured tööstustsehhid), ja pihustamine suure energiaga (näiteks vahud, elastomeerid); — muud kasutusviisid, mille puhul toimub naha kaudu ja/või sissehingamisel sarnane kokkupuute.
--	---

-
5. Koolituse teemad:
- a) üldine koolitus, sealhulgas veebikoolitus, järgmisel teemal:
- diisotsüanaatide keemia;
 - toksilisusega seotud ohud (sealhulgas akuutne toksilisus);
 - kokkupuude diisotsüanaatidega;
 - töölase kokkupuute piirnormid;
 - kuidas sensibiliseerimine võib tekkida;
 - lõhn ohumärgina;
 - lenduvuse olulisus riski kindlakstegemisel;
 - diisotsüanaatide viskoossus, temperatuur ja molekulmass;
 - isiklik hügieen;
 - vajalikud isikukaitsevahendid, sealhulgas praktilised juhised nende nõuetekohase kasutamise ja piirangute kohta;
 - naha kaudu ja sissehingamisel kokkupuute risk;
 - kasutatava käitlemisprotsessiga seotud risk;
 - naha kaudu ja sissehingamisel kokkupuute vastase kaitse põhimõtted;
 - ventilatsioon;
 - puhastamine, lekked, hooldus;
 - tühjade pakendite kõrvaldamine;
 - kõrvaliste isikute kaitse;
 - kriitilise tähtsusega käitlemisetappide kindlaksmääramine;
 - riiklikud koodisüsteemid (kui need on olemas);
 - käitumispõhine ohutus;
 - sertifikaat või tõendavad dokumendid koolituse eduka läbimise kohta;
- b) kesktaseme koolitus, sealhulgas veebikoolitus, järgmisel teemal:
- täiendavad käitumispõhised aspektid;
 - hooldus;
 - muudatuste juhtimine;
 - kehtivate ohutusjuhiste hindamine;
 - kasutatava käitlemisprotsessiga seotud risk;
 - sertifikaat või tõendavad dokumendid koolituse eduka läbimise kohta;
- c) põhjalik koolitus, sealhulgas veebikoolitus, järgmisel teemal:
- hõlmatud konkreetsete kasutusviiside jaoks vajalik täiendav sertifitseerimine;
 - pihustamine väljaspool pihustamiskabiini;
 - soojade või kuumade toodete (> 45 °C) lahtine käitlemine;
 - sertifikaat või tõendavad dokumendid koolituse eduka läbimise kohta;
6. Koolitus peab vastama nõuetele, mille on kehtestanud liikmesriik, kus tööstuslik(ud) või erialane/erialased kasutaja(d) tegutseb/tegutsevad. Liikmesriigid võivad selle aine või segu või nende ainete või segude kasutamise suhtes rakendada riiklikke nõudeid või jätkata nende nõuete rakendamist, kui täidetud on punktides 4 ja 5 sätestatud miinimumnõuded.
7. Punkti 2 alapunktis b osutatud tarnija tagab saajale koolitusmaterjali ja kursused kooskõlas punktidega 4 ja 5 selle liikmesriigi või nende liikmesriikide ametlikus keeles või ametlikes keeltes, kuhu ainet või segu või aineid või segusid tarnitakse. Koolituse puhul võetakse arvesse tarnitud toodete eripära, sealhulgas nende koostist, pakendit ja kujundust.
8. Tööandja või füüsilistest isikust ettevõtja dokumenteerib punktides 4 ja 5 osutatud koolituse eduka läbimise. Koolitust tuleb korrata vähemalt iga viie aasta tagant.
9. Liikmesriigid lisavad artikli 117 lõike 1 alusel esitatavasse aruandesse järgmise teabe:
- a) riiklikus õiguses ette nähtud kehtestatud mis tahes koolitusnõuded ja muud riskijuhtimise meetmed, mis on seotud diisotsüanaatide tööstusliku ja erialase kasutamisega;
-

	<p>b) diisotsüanaatidega seotud nende tööhaigusena registreeritud astmajuhtumite ning hingamisteede ja nahahaiguste arv, millest on teatatud ja mida on tunnustatud;</p> <p>c) diisotsüanaatidega kokkupuute riiklikud piirnormid, kui need on kehtestatud;</p> <p>d) teave selle piiranguga seotud nõuete täitmise tagamise tegevuste kohta.</p> <p>10. Seda piirangut kohaldatakse, piiramata töötajate tööohutust ja -tervishoidu kaitsvate muude liidu õigusaktide kohaldamist.“</p>
--	--